

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи**

О.Б.Жильцов

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАРУБІЖНА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА

для студентів

**спеціальності 024 Хореографія
освітнього рівня молодший спеціаліст
освітньої програми Хореографія**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1238/19
[Signature]
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробник: Романова Тетяна Вадимівна,
викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка, викладач-методист

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від « 29 » серпня 2019 р. № 1

Голова циклової комісії Романова Т.В.Романова

Робочу програму перевірено
« 30 » серпня 2019 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Гейхман З.Л.Гейхман

Заступник директора з навчальної роботи Карлінська Я.В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол
№ ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол
№ ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол
№ ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол
№ ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90
Курс	2
Семестр	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	+
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування у студентів професійного світогляду, художньої культури, естетичного смаку на основі широкого огляду розвитку світової музичної культури крізь призму різноманітних явищ (історичних, політичних, культурно-мистецьких), розуміння її самобутності та оригінальності.

Завдання курсу:

- формування соціально-активної особистості, яка володіє комплексом знань, системою поглядів на мистецтво, розуміє його роль у житті суспільства, постійно вдосконалює свої художні смаки та духовні потреби;
- вивчення історичного процесу розвитку зарубіжної музичної культури;
- ознайомлення студентів із кращими зразками зарубіжного музичного мистецтва (народного, професійного класичного і сучасного);
- формування вміння виявляти зв'язок музики з суспільно-історичними подіями, національними традиціями, побутом народу, іншими видами мистецтва;
- набуття знань про життєвий та творчий шлях найвидатніших композиторів минулого і сучасності з метою здійснення музично-теоретичного, історико-стильового, технічно-виконавського аналізу творів світової класики;
- вивчення стилів, боротьби напрямів, ідейно-естетичних принципів, шляхів формування національних музичних шкіл;
- розвиток логічного та асоціативного мислення;
- формування у студентів історичного світогляду, особистісно-ціннісного ставлення до явищ світової культури.

У студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні:

- здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- базові загальні знання;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- розв'язання проблем;
- прийняття рішень;
- навички управління інформацією;
- взаємодія;
- позитивне ставлення до несхожості та інших культур;
- етичні зобов'язання;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність до навчання;
- лідерські якості;
- розуміння культур та звичаїв інших країн;
- турбота про якість;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- здатність розробляти і реалізовувати культурно-просвітницькі програми для різних категорій населення, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами музичного мистецтва;
- володіння теоретичними основами музичного мистецтва, професійною термінологією;
- володіння інструментарієм, методами, прийомами і практичними навичками роботи у царині музичного мистецтва;
- застосування професійно-профільованих знань у музичній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.

Предметні:

- володіння термінологічним тезаурусом з метою його практичного застосування у процесі педагогічної діяльності;
- здатність опрацьовувати навчально-методичну, музикознавчу, довідкову літературу ;
- здійснення музично-теоретичного, історико-стильового, технічно-виконавського аналізу творів світової класики;
- розуміння національних особливостей різних композиторських шкіл;
- розуміння ідейно-естетичних принципів побудови творів різних епох;
- розуміння та диференціація принципів побудови різних музичних форм;
- здатність співвіднести біографічні факти і явища з художнім відображенням дійсності у музичному творі;
- здатність аналізувати поєднання композиторського та інтерпретаторського змісту музичного твору;
- спроможність висловлювати особистісно-ціннісне ставлення до творів мистецтва;
- здійснення художньо-естетичної оцінки творів мистецтва;
- усвідомлення місця творів світової класики у музичній та художній культурі сьогодення.

3.Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- орієнтуватися в основних історичних напрямках розвитку зарубіжної музичної культури;
- знати жанри, стилі, форми музичних творів, усвідомлювати їхню художню цінність;
- знати основні етапи творчості відомих представників різних національних композиторських шкіл;
- визначати стильові особливості музичних творів різних жанрів та епох;
- вміти усвідомлено сприймати та глибоко аналізувати музичні твори;
- вміти самостійно аналізувати наукову, музикознавчу літературу;
- розуміти специфіку художнього образу;
- усвідомлювати важливість засобів музичної виразності у створенні цілісного музичного образу;
- усвідомлювати роль музики в житті суспільства, її зв'язок з національними традиціями та побутом народу.

4.Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
лек ції		сем	прак	пк	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль I. Зарубіжна музична культура до XIX ст.							
Тема 1. Музична культура Стародавнього світу і Середньовіччя.	5	2					3
Тема 2. Тенденції розвитку музичної культури XIV-XVI ст.	7	2	2				3
Тема 3. Жанр опери та вокально-хорова музика XVII-XVIII ст. (Й.С.Бах, К.В.Глюк, В.А.Моцарт).	6	2					4
Тема 4. Інструментальна музика XVII-XVIII ст. Сонатно-симфонічні форми у творчості композиторів Віденської школи.	10	4	2				4
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	30	10	4		2		14
Змістовий модуль II. Зарубіжна музична культура XIX ст.							
Тема 1. Розвиток національних європейських композиторських шкіл. Австро-німецька композиторська школа.	5	2					3
Тема 2. Михайло Глінка – засновник російської композиторської школи. Музична культура Росії XIX ст.	5	2					3
Тема 3. Нові композиторські школи. Ф.Шопен – засновник польської музичної класики.	6	2	2				2
Тема 4. Музична культура Норвегії та Німеччини.	5	2					3
Тема 5. Музична культура Франції та Італії.	7	2	2				3
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 2	30	10	4		2		14

Змістовий модуль III. Зарубіжна музична культура XX ст.							
Тема 1. Імпресіонізм у творчості К. Дебюссі та М.Равеля.	5	2					3
Тема 2. Оперна реформа Д.Пуччіні.	7	2	2				3
Тема 3. Музична культура Австрії. Г.Малер.	4	2					2
Тема 4. К. Орф та його музичний театр.	5	2					3
Тема 5. Французька «Шістка» та її представники.	7	2	2				3
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем 3	30	10	4		2		14
Разом за 3 семестр	90	30	12		6		42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Зарубіжна музична культура до XIX ст.

Тема 1. Музична культура Стародавнього світу і Середньовіччя.

Музична культура часів родоплемінного суспільства. Ранні форми музичного мистецтва як складова частина синкретичної первісної культури. Допоміжна та сигнальна функції елементів музичного мистецтва в первісному суспільстві: ритмізовані вигуки, трудові поспівки, заклички, заклиральні пісні в давніх обрядах, звукові сигнали у військовій справі тощо. Музичні інструменти найдавніших епох, кістяні оркестри.

Музична культура часів рабовласницького ладу. Розгалуження музики на вокальну та інструментальну, поява професії музиканта-виконавця.

Музична культура стародавньої Греції. Музична освіта вільних громадян, музичні змагання, розвиток музично-естетичної думки. Давньогрецький театр. Гімн як основний жанр вокальної музики. Основні музичні інструменти. Музика у стародавньому Римі.

Музична культура Середньовіччя. Основні напрями розвитку музичного мистецтва: церковне, світське, народне. Григоріанський хорал. Виникнення нотації. Гвідо Аретинський. Народні музиканти: жонглери, міми, шпільмани. Представники світської музики в Західній Європі: трувери, трубадури, міннезінгери. Музичні інструменти. Основні музичні форми.

Музична культура Київської Русі.

Народнопісенне мистецтво східних слов'ян: календарні, побутово-обрядові пісні.

Православна християнська культова музика. Знаменний розспів.

Основні поняття: автентичність, синкретизм, середньовіччя, традиція, світогляд, вплив, релігія, невми, нотація.

Тема 2. Тенденції розвитку музичної культури XIV-XVI ст.

Мистецтво доби Відродження. Утвердження ідеології гуманізму та її втілення у мистецтві.

Провідні тенденції розвитку музичного мистецтва. Формування національних композиторських шкіл.

Нідерландська композиторська школа - Ж. Дебре, О. Лассо.

Д. Палестрина – класик італійського «суворого стилю».

К. Жанекен – засновник французької композиторської школи доби Відродження.

Розвиток багатоголосся, реформа нотного запису, винайдення нотодрукування.

Розвиток інструментальної музики. Основні музичні інструменти. Культура хорової поліфонії.

Основні поняття: Ренесанс, гуманізм, національні композиторські школи, поліфонічна музика.

Тема 3. Жанр опери та вокально-хорова музика XVII-XVIII ст. (Й.С.Бах, К.В.Глюк, В.А. Моцарт).

Зародження та розвиток ораторії і кантати як жанрів духовної і світської музики. Вокальної хоріві твори Г.-Ф. Генделя, Й. С. Баха, Й. Гайдна, В.-А. Моцарта.

Оперна реформа К.-В. Глюка (опери «Орфей», «Альцеста», «Іфігенія в Авліді», «Іфігенія в Тавриді»).

Оперна реформа В.-А. Моцарта. Опери «Викрадення із Сералю», «Чарівна флейта», «Весілля Фігаро», «Дон Жуан».

Основні поняття: жанр, ораторія, кантата, опера, месса, реквієм.

Тема 4. Інструментальна музика XVII-XVIII ст. Сонатно-симфонічні форми у творчості композиторів Віденської школи.

Удосконалення старих та поява нових музичних інструментів. Розквіт жанрів інструментальної та органної музики. Розвиток фуґи в творчості Й.-С. Баха. Французька клавесинна школа. Виникнення та розвиток сонатно-симфонічних форм.

Еволюція симфонічної творчості Й. Гайдна. «Прощальна» та «Лондонська» симфонії.

Інструментальна творчість В.-А. Моцарта- вершина європейської інструментальної музики кінця XVIII ст. Синтез кращих здобутків різних національних композиторських шкіл у творчості В.-А. Моцарта.

Творчість Л.-В. Бетховена як новий етап віденського симфонізму. Пріоритетність жанру симфонії, сонати, камеро-інструментального ансамблю у творчому доробку композитора. Діалектика музичної драматургії симфоній. Фортепіанні сонати та струнні квартети Бетховена.

Основні поняття: прелюдія, фуґа, соната, органна музика, музична драматургія, симфонізм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3.

Додаткова: 1.

Змістовий модуль II. Зарубіжна музична культура XIX ст.

Тема 1. Розвиток національних європейських композиторських шкіл. Австро-німецька композиторська школа.

Огляд творчих здобутків композиторів першої половини XIX ст. Австро-німецькі композитори Ф.Шуберт, Р.Шуман, Ф.Мендельсон, К.-М. Вебер як перше покоління композиторів-романтиків. Відтворення принципів романтизму у вокальних циклах Ф.Шуберта «Зимовий шлях», «Прекрасна мірошниця».

Виникнення німецької романтичної опери. Жанрово-побутові та фантастичні образи в опері К.-М. Вебера «Чарівний стрілець».

Основні поняття: художній стиль, романтизм, вокальний цикл, романтична опера.

Тема 2. Михайло Глінка – засновник національної композиторської школи. Музична культура Росії XIX ст.

М.І.Глінка – засновник національної класичної музичної школи. Вплив народної творчості на становлення особистості композитора. Подорож до Італії,

знайомство з корифеями оперного театру В.Белліні та Г.Доніцетті. Опера «Іван Сусанін» («Життя за царя») - вперше простий селянин виходить на сцену як герой трагічного твору, в опері звучить народна пісня. Реакція на твір передових діячів мистецтва. Опера «Руслан і Людмила». Поїздка в Іспанію. «Арагонська хота» та «Ніч у Мадриді». Вокальна лірика М.Глінки.

Магія музичного мистецтва у творчості П.І. Чайковського, М.А.Римського-Корсакова, О.П.Бородіна.

Основні поняття: народна творчість, корифей, національна класична музична школа, ноктюрн.

Тема 3. Нові композиторські школи. Ф.Шопен – засновник польської музичної класики.

Зв'язок Ф.Шопена з польською культурою. Фортепіанна музика – основа композиторської та виконавської діяльності митця. Переважаючі героїко-драматичні та ліричні романтичні концепції у творах Ф.Шопена. Творче переосмислення, героїзація та опоетизування танцювальних жанрів полонезу, мазурки, польки, вальсу. Ф.Шопен як засновник жанру фортепіанної балади. Оновлення жанрів прелюдії та етюд. Трактування прелюдії як самостійної п'єси, наповнення високохудожнім змістом навчально-віртуозної п'єси-етюду. Новації Ф.Шопена в галузі гармонічної мови, музичної форми.

Основні поняття: фортепіанна музика, балада, героїко-драматичний образ, ліричні концепції, жанр прелюдії, етюд.

Тема 4. Музична культура Норвегії та Німеччини.

Загальнополітичне та культурне становище Норвегії та Німеччини. Е.Гріг – засновник норвезької музичної класики. Зв'язок творчості композитора з прогресивними суспільними та художніми течіями.

Особливості норвезької народної музики та її вплив на формування найважливіших рис стилю Е.Гріга.

Фортепіанні п'єси («Ліричні зошити») – образна та жанрова сфера. Фортепіанний концерт ля-мінор ор. 16 (1868р.) – особливості драматургії та побудови твору.

Музика до п'єси Г.Ібсена «Пер Гюнт» ор. 23 (1874-1875рр.) – музична характеристика персонажів твору, літературні першоджерела, розвиток драматургії твору.

Протиріччя у розвитку німецької музики. Напружена боротьба між представниками веймарської та лейпцизької шкіл.

Значення Р.Вагнера в історії світової музичної культури. Творчий портрет композитора. Опері «Тангейзер», «Лоенгрін», «Тристан та Ізольда» - загальна характеристика.

Й.Брамс. Стиль та образна сфера композитора. Фортепіанна, камерно-інструментальна творчість композитора. Твори для органу.

Основні поняття: музичний стиль, фортепіанний концерт, форма твору, тетралогія, камерно-інструментальна музика.

Тема 5. Музична культура Франції та Італії.

Французька музична культура в період Другої імперії. Криза «великої» та комічної опер. Стан концертного життя Франції. Роль міського музичного

фольклору. Історичне значення Паризької комуни. Розквіт музичної культури Франції в останні десятиліття XIX ст.

Яскраві представники французької опери: Ш. Гуно, Ж. Бізе.

С. Франк - видатний французький композитор, органіст, піаніст. Загальна характеристика творчості.

К. Сен-Санс. Інструментальні твори. Концерт №5 для фортепіано з оркестром. Музична характеристика твору.

Загальнополітичне та культурне становище Італії у XIX ст. Стан італійського музичного театру в першій половині XIX ст. Народно-визвольний рух в галузі культури та мистецтва «Рисорджименто» («Національне відродження»). Теоретик і глава італійського романтизму Алессандро Мандзоні.

Д. Верді. Перші кроки на творчому шляху. Героїко – патріотичні опери 40-х років. Нові ідеї та принципи драматургії. Опера «Ріголетто» як перша вершина реалізму в творчості Верді.

Основні поняття: реалізм, фольклор, музичний театр, опера, лібрето, партитура.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 1

Змістовий модуль III. Зарубіжна музична культура XX ст.

Тема 1. Імпресіонізм у творчості К. Дебюссі та М. Равеля.

Імпресіонізм як художній стиль. К. Дебюссі – засновник музичного імпресіонізму. Новаторські риси в фортепіанній та симфонічній творчості. Відмова від класичної мелодії, створення мелодії мікроструктури. Новий погляд композитора на ритм як засіб музичної виразності: вплив латиноамериканських та африканських ритмів. Новий погляд на можливості музичних інструментів симфонічного оркестру. Використання чистих тембрів, нові прийоми сольної гри.

Послідовник імпресіонізму – М. Равель. Традиційні та новаторські риси стилю. Визначні музичні твори композитора: «Павана», «Болеро».

Основні поняття: імпресіонізм, ритм, тембр, новаторський стиль.

Тема 2. Оперна реформа Дж. Пуччіні.

Дж. Пуччіні - композитор-психолог. Вплив творчості інших композиторів: типово італійський мелос, пафосність опери Д. Верді, інтонаційна структура французької опери, темброве звучання І. Стравінського, чисті тембри К. Дебюссі, використання рідкісних інструментів, притаманних стилю М. Равеля.

Особливості: вокальний тип тематизму, який проникає в оркестр.

Опера «Тоска» - лірико-психологічна драма з історичним забарвленням.

Опера «Мадам Баттерфляй» як найбільш вражаюча драма у творчості Дж. Пуччіні.

Незавершена опера Дж. Пуччіні «Турандот».

Основні поняття: опера, реформа, вокальний тип тематизму, інтонаційна структура, лірико-психологічна драма.

Тема 3. Музична культура Австрії. Г.Малер.

Культурне життя Відня другої половини XIX – початку XX ст. Розквіт музичного виконавського мистецтва – багаточисленні професійні хори, камерно-інструментальні ансамблі.

Г.Малер – видатний симфоніст, диригент. Вираження світосприйняття людини нової епохи. Найважливіші тенденції становлення мистецтва XX ст.

Симфонічна творчість. Симфонія №1.

Основні поняття: симфонія, симфонічний оркестр, камерно-інструментальний ансамбль, пізній романтизм.

Тема 4. К. Орф та його музичний театр.

К. Орф – один з провідних німецьких композиторів середини XX ст. Створив свій власний музичний театр, де поєдналися риси традиційної опери і нетрадиційних музично-сценічних жанрів. Система дитячого виховання К. Орфа, наскрізною ідеєю якого є виховання гармонійної людини.

Характерні риси музичного театру К. Орфа: відмова від традиційної опери і орієнтація на нові музично-сценічні жанри (сценічна кантата, казка з музикою, радіоп'єса, містерія); широке застосування театральних традицій: античної, середньовічної, ренесансної; опора не на вокал, а на хоровий спів, хорові моменти відіграють провідну роль у драматургії, немає традиційного аріозно-декламаційного вокального стилю, використовує швидко рецитацію, музичну декламацію.

Складові частини композиції: опора на ритм, формальність мислення, первинна діатонічна тризвокова гармонія, повторні варіаційні форми. Акцент на ударну групу інструментів – провідна функція, сигнальна функція.

Сценічна кантата «Карміна Бурана».

Основні поняття: музичний театр, сценічна кантата, містерія, казка з музикою, хоровий спів, музична декламація, діатоніка, гармонія, варіації.

Тема 5. Французька «Шістка» та її представники.

Французька «Шістка» або група шести (1917-1923) як виключно композиторське угруповання. Ф.Пуленк, Д.Мійо, А.Онегер – лідери групи, до якої входили також Л.Дюрей, Ж.Орік, Ж.Тайєфер.

Композитор Е.Саті як старший товариш та ідейний натхненник «Шістки». Урбаністична романтика, повсякденне життя великого міста як першооснова творчості. Енергійна мелодична музика з чітким ритмом та ясною гармонією.

«Альбом Шістки» - збірка п'єс для фортепіано соло, до якої входили твори всіх шести композиторів.

Основні поняття: урбаністичний романтизм, гармонія, ритм як важливий засіб виразності, solo.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3, 4

Додаткова: 1

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тенденції розвитку музичної культури XIV-XVI ст.	2
2	Інструментальна музика XVII-XVIII ст. Сонатно-симфонічні форми у творчості композиторів Віденської школи.	2
3	Нові композиторські школи. Ф.Шопен – засновник польської музичної класики.	2
4	Музична культура Франції та Італії.	2
5	Оперна реформа Д.Пуччіні.	2
6	Французька «Шістка» та її представники.	2
	Разом	12

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Шкала відповідності оцінок

Рівень	Бал	Критерії оцінювання
I. Початковий	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями. Музичні фрагменти не розпізнаються.
	2	Студент володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями; виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. Музичні фрагменти не розпізнаються.
	3	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Музичні фрагменти не розпізнаються.
II. Середній	4	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. Музичні фрагменти впізнає слабо, не може виокремити частину твору, плутається в авторах і назвах творів.
	5	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину. Музичні фрагменти визначає нечітко, плутає назви творів.
	6	Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки. Музичні фрагменти називає в основному правильно, знає 50% матеріалу.
III. Достатній	7	Студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень. Музичні фрагменти називає в основному правильно, знає до 60% матеріалу.
	8	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача. Музичні фрагменти називає в основному правильно, знає до 75% матеріалу.
	9	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі й застосовує його на практиці; самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі

		аргументи на підтвердження вивченого матеріалу. Музичні фрагменти називає в основному правильно, знає до 90% матеріалу.
IV. Високий	10	Студент виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем. Музичні фрагменти називає в основному правильно, знає музичний матеріал, допускає незначні помилки та неточності.
	11	Студент вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях. Музичний матеріал знає добре, не припускається помилок.
	12	Студент виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання. Музичний матеріал знає в обсязі більшому, ніж передбачено програмою.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль I. Зарубіжна музична культура до XIX ст.

Тема 1. Музична культура Стародавнього світу і Середньовіччя (3 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Функції музичного мистецтва в первісному суспільстві.
 2. Основні тенденції розвитку музичного мистецтва за часів рабовласницького ладу.
 3. Художні завдання хору в давньогрецькому театрі.
 4. Відкриття законів музичної акустики.
 5. Розвиток церковної музики Середньовіччя.
 6. Представники світської музичної культури Середньовіччя.
 7. Народні музиканти та актори епохи Середньовіччя в країнах Європи.
- Музичні інструменти Середньовіччя.

Тема 2. Тенденції розвитку музичної культури XIV-XVI ст (3 год.)

Підготувати повідомлення:

1. Особливості розвитку музичної культури епохи Відродження.
2. Розвиток інструментальної музики різних композиторських шкіл у XIV-XVI ст.

Дати відповідь на питання:

1. Представники нідерландської, італійської, французької композиторських шкіл епохи Відродження.
2. Д. Палестрина – класик італійського «строногого стилю» епохи Відродження.
3. Розквіт культури хорової поліфонії XIV-XVI ст.

Тема 3. Жанр опери та вокально-хорова музика XVII-XVIII ст. (Й.С.Бах, К.В.Глюк, В.А.Моцарт) (4 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Провідні тенденції розвитку музичної культури XVII-XVIII ст.
2. Представники німецької, австрійської та італійської композиторських шкіл XVII-XVIII ст.
3. Внесок неаполітанської оперної школи в розвиток опери.
4. Розвиток жанру опери у творчості К. Монтеверді.

Скласти хронологічну таблицю життєвого та творчого шляху Й.С.Баха, К.В.Глюка, В.А.Моцарта.

Тема 4. Інструментальна музика XVII-XVIII ст. Сонатно-симфонічні форми у творчості композиторів Віденської школи (4 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Жанри органної музики XVII-XVIII ст.
2. Різновиди старовинного інструментального концерту.
3. Кончерто грассо у творчості композиторів XVII-XVIII ст.
4. Жанри інструментальної музики в творчості Л. Бетховена, В. А. Моцарта.

Підготувати повідомлення:

1. «Лондонські симфонії» Й. Гайдна.
2. Фортепіанні сонати Л. Бетховена.

Змістовий модуль II. Зарубіжна музична культура XIX ст.

Тема 1. Розвиток національних європейських композиторських шкіл. Австро-німецька композиторська школа (3 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Нові художні напрями XIX ст.
2. «Пейзажна музика» в творчості композиторів XIX ст.
3. Звукообразність в музиці як явище в музичній літературі XIX ст.

Тема 2. Михайло Глінка – засновник російської композиторської школи. Музична культура Росії XIX ст. (3 год.)

Прослухати фрагменти з опер М. І. Глінки «Іван Сусанін», «Руслан і Людмила». Скласти анотацію.

Тема 3. Нові композиторські школи. Ф.Шопен – засновник польської музичної класики (2 год.)

Прослухати цикл прелюдій Ф. Шопена. Скласти анотації до прелюдій №4, №7, №20.

Тема 4. Музична культура Норвегії та Німеччини (3 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Загальна характеристика «Ліричних зошитів» Е. Гріга.
2. Концерт ля-мінор Е. Гріга як шедевр норвезької музики.
3. Оркестрові твори Р. Вагнера.

Скласти хронологічну таблицю життя і творчості В. Вагнера.

Тема 5. Музична культура Франції та Італії (3 год.)

Підготувати повідомлення:

1. Інструментальна музика Ж. Бізе.
2. Фортепіанні концерти К. Сен-Санса.
3. Інструментальна музика Д. Верді.

Змістовий модуль III. Зарубіжна музична культура XX ст.

Тема 1. Імпресіонізм у творчості К. Дебюссі та М.Равеля (3 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Особливості формування стилю К. Дебюссі.
2. Фортепіанні твори К. Дебюссі.
3. Симфонічна творчість К. Дебюссі як новий етап європейського симфонізму.

Прослухати та написати анотацію до твору М. Равеля «Болеро».

Тема 2. Оперна реформа Д.Пуччіні (3 год.)

Підготувати повідомлення:

1. Основні риси стилю Д. Пуччіні.

Прослухати Арію принца Калафа з опери Д. Пуччіні «Турандот» та скласти анотацію до прослуханого твору.

Тема 3. Музична культура Австрії. Г.Малер (2 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Диригентська діяльність Г. Малера.
2. Віденський період у творчості Г. Малера.
3. Загальна характеристика симфонічної творчості Г. Малера.

Тема 4. Карл Орф та його музичний театр (3 год.)

Підготувати повідомлення:

1. Сценічна кантата «Карміна Бурана» К. Орфа.

Дати відповідь на питання:

1. Система дитячого музичного виховання К.Орфа.

Тема 5. Французька «Шістка» та її представники (3 год.)

Прослухати збірник п'єс для фортепіано соло «Альбом Шістки» та скласти анотацію до 3 творів (за вибором студента).

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ЗАРУБІЖНА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА»

Разом: 90 год. III сем. : лекції – 30 год., семінарські – 12 год,
самостійна робота – 42 год., підсумковий контроль – 6 год.

Семестр	III				III			
Модулі	Модуль 1				Модуль 2			
Назва модуля	Зарубіжна музична культура до XIX ст.				Зарубіжна музична культура XIX ст.			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Музична культура Стародавнього світу та Середньовіччя	Тенденції розвитку музичної культури XIV - XVI ст.	Жанр опери та вокально-хорова музика XVII-XVIII ст.	Інструментальна музика XVII-XVIII ст. Сонатно-симфонічні форми у творчості композиторів Віденської школи	Розвиток національних європейських композиторських шкіл Австро-німецька композиторська школа	Михайло Глінка - засновник рос. Композиторської школи. Музична культура Росії XIX ст	Нові композиторські школи. Ф.Шопен – засновник польської музичної класики	Музична культура Норвегії та Німеччини
Теми семінарських		Тенденції розвитку музичної культури XIV - XVI ст.		Інструментальна музика XVII-XVIII ст. Сонатно-симфонічні форми у творчості композиторів Віденської школи			Нові композиторські школи. Ф.Шопен – засновник польської музичної класики	
Самостійна робота	п. 6.2							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота				Модульна контрольна робота			

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА»

Разом: 90 год. III сем. : лекції – 30 год., семінарські – 12 год,
самостійна робота – 42 год., підсумковий контроль – 6 год.

Семестр	III				
Модулі	Модуль 3				
Назва модуля	Зарубіжна музична культура XX ст.				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Імпресіонізм у творчості К. Дебюссі та М. Равеля	Оперна реформа Д. Пуччіні	Муз. культура Австрії. Г. Малер.	К. Орф та його музичний театр.	Французька „Шістка” та її представники.
Теми семінарських занять		Оперна реформа Д. Пуччіні			Французька „Шістка” та її представники.
Самостійна робота	п. 6.2				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота				
Підсумковий контроль	залік				

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Гукова, В.В. Світова музична література: музика і музична мова: перший рік навчання: навч. посібник для спеціалізов. мистец. навч. закл. / В.В. Гукова. - К.: Мелосвіт, 2013. - 172 с.
2. Зав'ялова О.К. Історія західноєвропейської музики: навч-метод. посіб. для студ. вищих. навч. закладів/ О.К. Зав'ялова, Сумський держ. пед. університет ім. А.С. Макаренка. – Суми: СДПУ, 2014. – 30 с.
3. Міхальова Є.Я. Лекторська практика. Історія світової музичної культури [Текст]: навч. посіб. для студ. вищих. навч. закладів/Є.Я. Міхальова, Луган. держ. ін – т культури і мистецтв. – Луганськ: ЛДІКМ, 2012. – 133 с.
4. Павлишин, С. Музика двадцятого століття: навч. посібник для вищ. навч. закл. культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації / С. Павлишин; Львів. держ. муз. академія ім. М. Лисенка. - Львів: БаК, 2013. - 232 с.

Додаткова:

1. Бодак Я. Зарубіжна музична література. – К.: Нова книга. – 2012. – 256 с.
2. Черненко В.О. Історія світової музики: Метод. матеріали до курсу для студ. реж – хореогр. ф - ту /В.О. Черненко (уклад.); Харківська держ. академія культури, кафедра теорії музики і фортепіано. – Х.: ХДАК, 2013. – 9 с.

9. Додаткові ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
<http://www.dnpb.gov.ua/>
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>